



UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Nederlands leren in het museum: 'Onder de loep'

Kuiken, F.

Publication date

2007

Document Version

Final published version

Published in

Les

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2007). Nederlands leren in het museum: 'Onder de loep'. *Les*, 25(146), 26.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Nederlands leren in het museum

Vroeger was het leren van een andere taal vooral iets voor de beter gesitueerden. En beter gesitueerd betekende per definitie hoger opgeleid.

In de jaren vijftig was een van de weinige boeken om Nederlands te leren *INTRODUCTION TO DUTCH* van William Shetter. Veel van de oefenzinnen hebben betrekking op een academisch milieu en de opgevoerde personen brengen menig bezoek aan concert en museum. Dit zijn ook de onderwerpen die in het in 1976 verschenen *LEVEND NEDERLANDS* aan de orde komen. De hoofdpersonen in deze leergang studeren en ze brengen hun tijd door met een gang naar de bibliotheek, een dagje Rotterdam of een bezoek aan een receptie.

Hoe anders gaat het eraantoe in *NEDERLANDS VOOR GASTARBEIDERS* dat in hetzelfde jaar werd uitgebracht. Daar ontmoeten we de Marokkaanse Hassan en de Turkse Osman, die overdag in de fabriek werken en 's avonds in hun pension zitten. De thema's die in het eerste deel worden behandeld zijn: de fabriek, de winkel, de dokter en het postkantoor.

Anno 2007 lijkt de kloof tussen nieuwkomers en cultuur met een grote C overbrugd. Dat is althans de bedoeling van het Amsterdamse project *STAD EN TAAL*, waarbij nieuwkomers tijdens de inburgeringscursus een bezoek brengen aan het Amsterdams Historisch, het Stedelijk of het Verzetsmuseum. Het programma bestaat uit drie bijeenkomsten waarvoor een lespakket is samengesteld. De kern van dit pakket bestaat uit een bezoek aan het museum zelf met daaraan gekoppelde opdrachten; voorafgaand en na afloop van dit bezoek is het de bedoeling dat op de cursuslocatie zelf een voorbereidende en afrondende les worden verzorgd.

Meerdere vliegen in één klap

Met *Stad en taal* lijken meerdere vliegen in een klap te worden geslagen. Nieuwkomers overwinnen hun vrees om een Nederlands museum binnen te gaan en ze maken kennis met verschillende aspecten van de Nederlandse geschie-



Maar er zijn er ook die meer tijd nemen, de leerlingen

op de binnenplaats rond laten kijken en hun vragen stellen.

denis, kunst en cultuur. Er is gekozen voor laagdrempelige onderwerpen zoals 'Mijn Mokum', 'Kind en opvoeding' of 'Ontmoet kunst' en elke cursist krijgt een gratis entreebewijs om nog een keer terug te komen. Als de deelnemers dat doen, is het project voor de musea ongetwijfeld geslaagd. Maar ik zou niet tevreden zijn als het programma niet ook een bijdrage levert aan het vergroten van de taalvaardigheid van de nieuwkomers.

Visuele én auditieve input

In principe heeft het programma allerlei ingrediënten in zich om de taalvaardigheid te stimuleren. Zo is er tegelijkertijd visuele en auditieve input. Een onderwerp als 'Kind en opvoeding' leent zich ervoor om de afgebeelde scènes te relateren aan eigen ervaringen van de cursisten, zodat er sprake is van contextualisering. En omdat het een onderwerp is waar iedereen mee te maken heeft, lukt dit veel interactie uit. Bij onbekende begrippen en woorden kan de docent in de voorbereidings- en/of afrondende les zonnodig taalsteun bieden. Kortom, precies de kenmerken die van belang worden geacht bij taalgericht vakonderwijs.

Gelukkig hebben de coördinatoren van het project in een evaluatieonderzoek voorzien, waar we over enige tijd ongetwijfeld meer over zullen horen. 's Zomers zit ik regelmatig op de binnenplaats van het Amsterdams Historisch te lunchen. Met een collega sla ik dan graag de schoolklassen gade die een bezoek brengen aan het museum. Veel docenten hebben haast en loodsen de achter hen aan sjokkende leerlingen in no time door het museum. Maar er zijn er ook die meer tijd nemen, de leerlingen op de binnenplaats rond laten kijken en hun vragen stellen als: Wist je dat dit gebouw vroeger een weeshuis was? Wat is een weeshuis? Hoe zou het zijn om in een weeshuis te wonen? Zie je die kastjes waar de wezen vroeger hun spulletjes in opborgen? Wat zou er in die kastjes gezeten hebben? enzovoort. Het spreekt vanzelf dat de leerlingen die worden aangezet om over dit soort vragen na te denken veel meer uit het museumbezoek halen. Ik ben dan ook erg benieuwd wat de evaluatie van *STAD EN TAAL* oplevert en waaruit de meerwaarde van het project bestaat voor de taalvaardigheid van de deelnemers.

Folkert Kuiken